

— Păsările preferă copaci cu crengi moarte, spuse Caravaggio. Așa pot avea o vedere completă din locul unde se așază. Pot zbura în orice direcție.

— Dacă te referi la mine, spuse Hana, eu nu sunt o pasăre. Adevărata pasăre e tipul de sus.

Kip încearcă să și-o închipuie ca pasăre.

— Spune-mi, e posibil să iubești pe cineva care nu e la fel de deștept ca tine? Caravaggio, într-un iureș de morfină, căuta nod în papură. Țsta e un lucru care m-a preocupat aproape toată viața mea sexuală – care a început târziu, țin să informez acest select auditoriu. De asemenea, plăcerea senzuală a conversației mi-a apărut abia după ce m-am însurat. Niciodată nu considerasem cuvintele ca fiind erotice. Câteodată chiar îmi place mai mult să vorbesc decât să mă fut. Fraze. O droaie despre una, o droaie despre alta și pe urmă iar de la capăt. Cu cuvintele necazul e că, flecărind, te poți împotmoli într-un colț, în timp ce, regulând, nu te împotmolești niciodată.

— Iată o filosofie de bărbat, murmură Hana.

— Ei bine, mie nu mi s-a întâmplat, continuă Caravaggio, poate ți s-a întâmplat ție, Kip, când ai venit la Bombay din munți sau când ai sosit în Anglia pentru pregătirea militară. Mă întreb, s-o fi împotmolit careva regulând? Câți ani ai, Kip?

— Douăzeci și șase.

— Mai în vârstă decât mine, spuse fata.

— Mai în vârstă decât Hana. Ai putea să te îndrăgostești de ea dacă n-ar fi mai deșteaptă decât tine? Adică, poate că nu e mai deșteaptă decât tine. Dar nu ți se pare important să *crezi* că e mai deșteaptă ca să te îndrăgostești de ea? Ia gândește-te. Ea e obsedată de englez pentru că știe atât de multe. Ne aflăm

Respepe o câmpie nemărginită când vorbim cu tipul ăla. Nici măcar nu știm dacă e englez. Probabil că nu e. Vezi tu, cred că lumii îi e mai ușor să se îndrăgostească de *el* decât de *tine*. De ce? Pentru că dorim să *cunoaștem*, să aflăm cum se potrivesc toate piesele. Povestitorii seduc, cuvintele ne țintuiesc în colțuri. Vrem, mai mult decât orice, să creștem și să ne schimbăm. Minunata lume nouă.

— Nu cred, spuse Hana.

— Nici eu. Hai să-ți spun despre cei de vârsta mea. Cel mai rău e că lumea presupune că ți-ai dezvoltat deja caracterul până acum. Necazul cu vârsta mijlocie e că toți cred că te-ai format în întregime. *Iată*.

Aici Caravaggio își ridică mâinile înaintea Hanei și a lui Kip. Ea se sculă și se duse în spatele lui și îi înconjură gâtul cu un braț.

— Nu face asta, David, bine?

Își înfășură ușurel mâinile în jurul mâinilor lui.

— Deja avem un palavragiu nebun sus.

— Uită-te la noi – stăm aici așa cum stau cei putrezi de bogați în vilele lor putrede, sus pe dealurile putrede, când se face prea cald în oraș. E nouă dimineața – tipul de sus doarme. Hana e obsedată de el. Eu sunt obsedat de echilibrul mental al Hanei, sunt obsedat de propriul meu „echilibru“, iar Kip probabil o să sară în aer într-o zi. De ce? Pentru cine? Are douăzeci și șase de ani. Armata britanică îl învață niște deprinderi și americanii îl instruiesc mai departe și echipa de geniști e pregătită, e decorată și trimisă printre îmbeșugatele coline. Se folosesc de tine, băietane, după cum spun galezii. Eu nu mai stau mult pe-aici. Vreau să te duc acasă. Cară-te naibii din Cetatea-Capcană.

— Potolește-te, David. El va trăi.

— Genistul care a sărit în aer noaptea trecută – cum îl chema? Tăcere din partea lui Kip.

— Cum îl chema?

— Sam Hardy.

Respect p Kip se duse la fereastră și se uită afară, ieșind din conversație.

— Problema noastră, a tuturor, este că suntem unde n-ar trebui să fim. Ce căutăm în Africa, în Italia? Ce caută Kip dezamorsând bombe prin livezi, pentru numele lui Dumnezeu? Ce treabă are el să lupte în războaie englezești? Un țaran de pe frontul de vest nu poate reteza o creangă dintr-un copac fără să-și distrugă fierăstrăul. De ce? Din cauza mulțimii de schije înfipite în el în *ultimul* război. Până și arborii sunt îmbibați de bolile aduse de noi. Armatele te îndoctrinează și te lasă aici și se cară în altă parte să stârnească necazuri, așa, fără nici un rost, de florile mărului¹. Ar trebui să plecăm de aici cu toții, împreună.

— Nu-l putem lăsa pe englez.

— Englezul ne-a lăsat pe noi cu luni în urmă, Hana, e cu beduinii sau pe undeva printr-o grădină englezească plină de brumărele și alte rahaturi. Probabil că nici nu și-o amintește pe femeia în jurul căreia se învârte, despre care încearcă să povestească. Habar n-are unde naibii se află. Crezi că sunt furios pe tine, nu-i așa? Fiindcă te-ai îndrăgostit. Așa crezi? Un unchi gelos. Mi-e teamă pentru tine. Vreau să-lucid pe englez, pentru că e singurul lucru care te poate salva, care te poate scoate de aici. Și începe să-mi placă de el. Părăsește-ți postul. Cum poate Kip să te iubească dacă nu ești destul de deșteaptă încât să-l convingi să nu-și mai riște viața?

— De-aia. Pentru că el crede într-o lume civilizată. El e o persoană civilizată.

— Prima greșeală. Mișcarea corectă e să vă suiți într-un tren, să mergeți și să faceți copii împreună. Nu vreți să ne ducem și să-l întrebăm pe englez, pe omul-pasăre, ce crede? De ce nu ești mai deștept? Numai cei bogați nu-și pot permite să fie deștepți. Sunt compromiși. Au fost închiși cu ani de zile în urmă în privilegiile lor. Trebuie să-și apere averile. Nimeni nu-i mai

---

1. În original, *Inky-dinky parlez-vous* – vers dintr-un marș militar britanic din Primul Război Mondial.

Respectat zăgărcit decât boğații. Crede-mă. Dar ei trebuie să urmeze regulile lumii lor împuțite și civilizate. Declară războaie, își au onoarea lor și nu pot evada nicăieri. Dar voi doi. Noi trei. Suntem liberi. Câți geniști mor? Cum de nu ești deja mort? Fii iresponsabil. Norocul e pe sfârșite.

Hana își turna lapte în cană. Când o umplu mută buza vasului deasupra mâinii lui Kip și turnă mai departe laptele pe mâna lui brună și de-a lungul brațului, până la cot și acolo se opri. El nu făcu nici o mișcare.

Există două niveluri de grădină lungă, îngustă, în partea de vest a casei. O terasă sobră și formală și, deasupra, o grădină mai întunecată, în care treptele de piatră și statuile de beton aproape că dispar sub mușgaiul verzui al ploilor. Genistul își are cortul așezat aici. Ploaia cade și ceața se înalță din vale, și cealaltă ploaie de pe crengile chiparoșilor și brazilor picură peste această poiană pe jumătate domesticită de pe coasta dealului.

Numai focul poate usca grădina de sus, în permanență umedă și umbrită. Rămășițele de scânduri, grinzi din bombardamente anterioare, crengi târâte, buruieni smulse de Hana în fiecare după-amiază, iarbă cosită și urzici – toate sunt aduse aici și arse de ei când amurgul târziu se rotește spre înserare. Focurile umede fumegă și ard, iar fumul cu aromă de plante se înclină spre tufișuri, se suie prin copaci, apoi se mistuie pe terasa din fața casei. Ajunge până la fereastra pacientului englez, care aude un ecou de voci și, din când în când, un hohot de râs din grădina fumegândă. Tălmăcește miremele, desfășurându-le în sens invers, spre ceea ce fusese ars. Rozmarin, gândește, lăptucă, pelin, mai e ceva acolo, ceva nemirositor, poate sângerel sau o falsă floarea-soarelui, căreia îi place solul ușor acid al dealului.

Pacientul englez o sfătuiește pe Hana ce să planteze.

— Pune-l pe prietenul tău italian să-ți facă rost de semințe, pare a fi talentat în acest domeniu. Ce-ți trebuie sunt frunze de prun. În plus, garoafe roșii și garoafe indiene – dacă le vrei

Respondește: numele latin pentru prietenul tău latin, acesta este *Silene virginica*. Cimbrul roșu este bun. Dacă vrei cintezoii, fă rost de alune și verigele.

Fata își notează tot. Apoi pune stiloul în sertarul măsuței, unde ține cartea pe care i-o citește, împreună cu două lumânări și chibrituri de tip Vesta. Nu păstrează rezerve medicale în această cameră. Le ascunde prin alte încăperi. Dacă tot are să le dea de urmă Caravaggio, fata vrea măcar să nu-l deranjeze pe englez. Își pune bucata de hârtie cu numele plantelor în buzunarul rochiei, să i-o dea lui Caravaggio. Acum, când atracția fizică a ieșit la iveală, fata a început să se simtă stânjenită în compania a trei bărbați.

Dacă e într-adevăr atracție fizică. Dacă toate acestea au vreo legătură cu iubirea pentru Kip. Îi place să-și lipească fața de brațul lui, sus, lângă umăr, acel râu cafeniu-închis, și să se trezească cufundată în el, lângă pulsul acelei vene pe care ar trebui s-o găsească și în care ar introduce o soluție salină dacă el ar fi pe moarte.

La două sau trei dimineața, după ce îl părăsește pe englez, trece prin grădină către felinarul de furtună al genistului, care atârnă de brațul Sfântului Cristofor. Întineric deplin între ea și felinar, dar știe pe de rost fiecare arbust și tufă din calea ei, vatra focului pe lângă care pășește, scundă și trandafirie în mocnirea ei. Câteodată își face mâna căuș în jurul pâlniei de sticlă a felinarului și stinge flacăra, iar alteori o lasă aprinsă și trece aplecându-se pe sub ea și intră printre foile deschise ale cortului, să se strecoare alături de trupul lui, de brațul pe care-l dorește, limba ei în loc de tampon de vată, dintele ei în loc de ac, gura ei în loc de mască cu picături de codeină care să-l adoarmă, să-i încetinească spre somn creierul ce ticăie nemuritor. Își împăturește rochia de lână și o așază peste teniși. Știe că pentru el lumea arde în jurul lor urmând numai câteva legi fundamentale. Înlocuiești TNT-ul cu abur, îl drenezi, îl... Toate acestea, știe, îi trec lui prin cap când ea adoarme alături, neprihănită ca o soră.

Respect și Cortul și codrul întunecat îi înconjoară.

Se află la numai un pas de alinarea pe care ea însăși a împărțit-o altora prin spitalele provizorii din Ortona și Monterchi. Trupul ei – pentru un ultim val de căldură, șoapta ei – pentru mângâiere, acul ei – pentru somn. Dar trupul genistului nu îngăduie să-l pătrundă nimic venind dintr-o altă lume. Un băiat îndrăgostit care nu mănâncă hrana pe care ea o adună, care nu are nevoie sau nu vrea drogul închis într-un ac pe care ea l-ar putea strecura în brațul lui, așa cum face Caravaggio, sau acele alifii născocite în deșert după care tânjește englezul, pomezi și polen ca să se reîntruchipeze așa cum îi arătaseră beduinii. Doar întru alinarea pe care o aduce somnul.

Sunt ornamente pe care și le așază în jur. Anumite frunze pe care i le-a dat ea, un ciot de lumânare, iar în cort aparatul de radio și geanta de umăr plină de uneltele profesiei. A ieșit din război cu un calm care, chiar când e fals, înseamnă pentru el ordine. Își păstrează precizia, urmărind șoimul în plutirea lui peste vale, prins în V-ul de la cătarea puștii, deschizând o bombă și neluându-și ochii de la ceea ce caută în timp ce trage spre el un termos, deșurubează capacul și bea, fără măcar să se uite la cana de metal.

Noi, ceilalți, suntem doar la periferie, gândește ea, ochiul lui e ațintit doar asupra primejdiei, urechea ciulită doar la ce se întâmplă la Helsinki sau Berlin, venind pe unde scurte. Chiar și atunci când îi este amant, plin de tandrețe, iar mâna ei stângă îl apucă mai sus de *kara*¹, unde mușchii antebrațului se strâng, se simte invizibilă înaintea acelei priviri pierdute până la geamătul lui, când capul i se prăvălește peste gâtul ei. Totul, în afară de pericolul însuși, este periferie. L-a învățat să scoată un sunet, a dorit asta de la el, și dacă este vreodată relaxat de când cu războiul, este numai în acest geamăt, ca și cum ar fi în sfârșit

---

1. Brățară de oțel purtată în mod tradițional de *sikh*-i, în semn de devoțiune, simbolizând unirea cu Dumnezeu.